

**Raport o oddziaływaniu na środowisko
przedsięwzięcia polegającego na
budowie chlewni w miejscowości Gęś,
gmina Jabłoń**

Aneks nr 1

Wnioskodawca: GOSPODARSTWO ROLNE
Daniel Makaruk
Gęś 12
21-205 Jabłoń

Wykonawca: **EKO USŁUGI**
ul. Wileńska 2E/9, 20-603 Lublin
www.eumaak.pl, biuro@eumaak.pl
tel./fax 81-534 26 62, 517 608 605

Lublin, 2017 r.

Prawa autorskie zastrzeżone

Wprowadzenie

a) Ochrony przed hałasem:

1 Proszę uzasadnić:

- **przewidywane natężenie ruchu pojazdów**

Przewidywane natężenie ruchu na terenie gospodarstwa przyjęto na podstawie danych od Wnioskodawcy analizując planowany system chowu i hodowli zwierząt w gospodarstwie. Pojazdy obsługi tj.: odbierające warchlaki przyjęto raz na 4 tygodnie gdyż przez taki okres czasu planowane jest utrzymanie zwierząt przed sprzedażą. Dostawę paszy i jej rozładunek przyjęto średnio raz na 8 tygodni co wynika z pojemności silosów oraz planowanego zapotrzebowania na paszę.

Odbiór gnojowicy prowadzony będzie w terminach odpowiednich do jej dalszego rolniczego zagospodarowania tj. kilka razy w roku. Podczas odbioru gnojowicy ruch pojazdów na terenie gospodarstwa odbywał się będzie kilka - kilkanaście razy w ciągu doby, przy czym nie więcej niż 2 pojazdy na godzinę. Przyjmując odbiór gnojowicy przez 8 godzin na dobę przez 16 pojazdów o pojemności beczki asenizacyjnej 15 m³ odbiór gnojowicy z 6 miesięcy wymagał będzie 68 przejazdów i trwał będzie ok. 4,25 dnia roboczego, natomiast przy użyciu beczki o pojemności 20 m³ skróci się do 51 kursów tj. ok. 3,2 dnia.

Wnioskodawca nie przewiduje konieczności ruchu pojazdów w porze nocy, dlatego przyjęto, że będzie ograniczony do pory dnia.

Wizyty lekarza weterynarii w przypadku standardowo przebiegającego cyklu ograniczają się do kilku wizyt.

- **brak uwzględnienia w obliczeniach źródeł hałasu innych niż wentylatory**

W symulacji rozprzestrzeniania się dźwięku uwzględniono emitorkubaturowy - planowany budynek rozrodu z odchowalnią, wewnątrz którego zastosowane zostaną wentylatory kanałowe z wylotami dachowymi.

W analizie emisji hałasu nie uwzględniono innych niż wentylatory istotnych źródeł dźwięku gdyż nie są planowane.

Pracę podajników paszowych przy napełnieniu paszą, w kontekście lokalizacji ich silników w pomieszczeniach wewnątrz budynku oraz na tle dźwięku panującego wewnątrz budynku w porze karmienia jako nieodczuwalną nie uwzględniono w obliczeniach.

Po terenie gospodarstwa poruszały się będą pojazdy obsługi tj.: odbiór warchlaków raz na 4 tygodnie, dostawa paszy średnio raz na 8 tygodni rozładunek paszy - napełnianie silosów, odbiór gnojowicy, wizyty lekarza weterynarii. Ruch pojazdów ograniczony będzie do pory dnia. Z uwagi na niewielkie natężenie ruchu pojazdów na poziomie maksymalnie kilku pojazdów w ciągu doby, emisję od pojazdów jako niewielką i niezorganizowaną nie uwzględniano w symulacji.

W obliczeniach nie uwzględniono tła akustycznego z uwagi na brak danych liczbowych na jego temat.

- **Prognoza hałasu powinna uwzględniać możliwą sytuację najbardziej niekorzystną dla środowiska - proszę o odniesienie się do tej kwestii**

W analizie uwzględniono jednoczesność i ciągłość pracy wszystkich wentylatorów, co w praktyce jest mało prawdopodobne gdyż urządzenia wentylacji dobiera się tak, żeby się włączały i wyłączały np. co 20 min, a nie pracowały bez przerwy.

W analizie nie uwzględniono sytuacji poruszania się po terenie przedsięwzięcie 16 pojazdów ciężarowych - wozów asenizacyjnych gdyż jest skrajnie mało prawdopodobna, w praktyce napełnienie beczkowitzu zawiezenie gnojowicy na miejsce aplikacji, jej prawidłowe zastosowanie i powrót do chlewni w przeciągu pół godziny nie jest możliwe, w praktyce, w zależności od oddalenia pól zajmuje do kilku (1-4 h) godzin, ale z uwagi na teoretyczną możliwość odbioru gnojowicy przez innych rolników przyjęto, że możliwy jest odbiór gnojowicy co pół godziny przez 8 godzin pory dnia i stąd teoretyczna (Wnioskodawca zamierza stosować gnojowicę wyłącznie na Własnych użytkach) możliwość przyjazdu do 16 pojazdów w przeciągu jednego dnia.

W przypadku odbioru gnojowicy wyłącznie na własne potrzeby należy założyć przejazd nie więcej niż 5 pojazdów odbierających gnojowicę w skali doby co wiązało się będzie z ok. 14 dniowym okresem odbioru gnojowicy.

W przypadku odbioru gnojowicy przez większą ilości pojazdów (do 16) oraz użycia pojazdów o większej ładowności (do 20 m³) jej odbiór trwał będzie mniej dni, natomiast przy mniejszej częstotliwości w skali doby ok. 5 przejazdów i mniejszej pojemności pojazdów odbierających odbiór prowadzony będzie przez więcej dni.

Obiekt chlewni planowany jest jako murowany bądź z płyty warstwowej, na potrzeby analizy przyjęto sytuację mniej korzystną akustycznie - izolacyjność przegród przyjęto jak dla wykonania w technologii szkieletowej z wypełnieniem płytą warstwową (w przypadku realizacji obiektu w technologii murowanej izolacyjność przegród będzie większa niż w analizowanej - mniej korzystnej sytuacji).

Mając na uwadze powyższe należy przyjąć że w analizie uwzględniono sytuację najbardziej niekorzystną dla standardowej doby pracy gospodarstwa.

2 Proszę uzasadnić przyjęcie w obliczeniach danych wartości izolacyjności akustycznej, odnosząc się do planowanej technologii wykonania budynku chlewni

Na potrzeby analizy akustycznej przyjęto dane wartości izolacyjności akustycznej odnoszące przegród budowlanych przyjęto na podstawie informacji od Wnioskodawcy, rozwiązań stosowanych w przypadku analogicznych przedsięwzięć oraz danych przedstawionych w instrukcji ITB 338/2003 opartą na normie PN ISO 9613-2 „Akustyka - Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej, Ogólna metoda obliczenia”.

Obiekt chlewni planowany jest jako murowany bądź z płyty warstwowej. Na potrzeby analizy przyjęto sytuację mniej korzystną akustycznie - wykonanie w technologii szkieletowej z wypełnieniem płytą warstwową, w związku z czym izolacyjność przegród R przyjęto od 25 dB dla ścian, 26 dB dla drzwi, 32 dB dla okien, 0 dB dla żaluzji i wentylatorów.

b) Ochrony powietrza:

- 1. Wątpliwość budzą przyjęte wskaźniki emisji z chowu trzody chlewnej dla amoniaku. Wielkość emisji NH₃ ustalono na podstawie Dokumentu Referencyjnego o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń oraz Konkluzji BAT przyjmując do obliczeń średnie wartości wskaźników z podanych przedziałów, nie odnosząc się jednocześnie do sposobu spełniania wskazanych w tym dokumencie najlepszych dostępnych technik (BAT- AEL), w tym obejmujących: redukcję emitującej powierzchni obornika i usuwanie gnojowicy (obornika) do zewnętrznego zbiornika, chłodzenie powierzchni obornika oraz stosowanie systemu oczyszczania powietrza, przy czym dolny kraniec zakresu wskazanego w dokumencie poziomu wydajności środowiskowej (AEPL) dla emisji amoniaku pochodzących z pomieszczeń tuczników związany jest ze stosowaniem oczyszczania powietrza. Należy mieć na uwadze, że w „Dokumencie referencyjnym o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń” wydanym przez Ministerstwo Środowiska w 2005 r. w oparciu o „Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs” opracowanym w lipcu 2003 r. przedstawione w zestawieniu tabelarycznym wielkości wskaźników są odpowiednio wyższe niż w Konkluzjach BAT, zaś same Konkluzje nie są aktualnie zatwierdzonym dokumentem, a zawarte w nim informacje nie mają charakteru wiążącego. Ponadto podane w powyższych dokumentach bezwzględne poziomy emisji odnoszą się do różnych technik chowu stosowanych w chlewniach, dla różnych rejonów - podając zakres emisji w oparciu o dane z Holandii, Włoch i Danii. Należy mieć na uwadze, że szacując wielkość emitowanych zanieczyszczeń (która ma wpływ na wysokość oszacowanych stężeń substancji w powietrzu) w oparciu o metodę wskaźnikową wybór samego wskaźnika ma fundamentalne znaczenie. Przyjęty wskaźnik emisji decyduje o wpływie obiektu inwentarskiego na jakość powietrza, dlatego biorąc pod uwagę, że w przypadku szacowania emisji zanieczyszczeń powietrza brak jest jednego źródła danych literaturowych autor raportu powinien uzasadnić przyjęcie wskaźnika w konkretnym przypadku na określonym poziomie. Uwzględniając powyższe oraz fakt, że przyjęte poziomy emisji z ww. dokumentu BREF są niższe niż wskaźniki emisji amoniaku podawane w literaturze krajowej, należy zweryfikować przyjęte wskaźniki emisji dla amoniaku lub uzasadnić przyjęcie wartości współczynników emisji amoniaku na poziomie ww. dokumentu.**

Z uwagi na brak przyjęcia przez Unię Europejską projektu Konkluzji BAT dla chowu świń wykorzystano do obliczeń emisji z chlewni wskaźniki określone w Dokumencie Referencyjnym BAT:

- 0,7 kg NH₃/prosię lub warchlaka/rok,
- 3,41 kg NH₃/loszkę lub lochę luźną lub prośną,
- 8,5 kg NH₃/loszkę lub lochę w okresie proszenia lub karmienia z prosiętami/rok,
- 3,9 kg CH₄/prosię lub warchlaka/rok,
- 21,1 kg CH₄/loszkę remontową lub lochę w ciąży lub w okresie proszenia lub karmienia z prosiętami/rok.

Pozostałe dane do obliczeń chlewni pozostawiono bez zmian.

Wielkość emisji z utrzymania trzody chlewnej przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Emisja z utrzymania trzody chlewnej

Wariant	Emitor	Substancja	Emisja godz. [kg/h]	Emisja roczna [Mg/rok]	Czas [h/rok]
W1 (prosięta)	E1, E2 otwarty d = 0,56 m h = 6 m	NH ₃	0,015342	0,084000	5 475
		H ₂ S	0,005530	0,030275	
		CH ₄	0,085479	0,468000	
W2 (warchlaki)	v = 9,45 m/s	NH ₃	0,015342	0,050400	3 285
		H ₂ S	0,005530	0,018165	
		CH ₄	0,085479	0,280800	
W1 (warchlaki)	E3, E4 otwarty d = 0,56 m h = 6 m	NH ₃	0,015342	0,050400	3 285
		H ₂ S	0,005530	0,018165	
		CH ₄	0,085479	0,280800	
W2 (prosięta)	v = 9,45 m/s	NH ₃	0,015342	0,084000	5 475
		H ₂ S	0,005530	0,030275	
		CH ₄	0,085479	0,468000	
W1 (porodówka)	E5, E6 otwarty d = 0,45 m h = 6 m v = 8,49 m/s	NH ₃	0,015525	0,136000	8 760
		H ₂ S	0,000461	0,004037	
		CH ₄	0,038539	0,337600	
W1 (loszki remontowe)	E7 otwarty d = 0,45 m h = 6 m v = 8,49 m/s	NH ₃	0,015960	0,139810	8 760
		H ₂ S	0,001181	0,010344	
		CH ₄	0,098756	0,865100	
W1 (loszki i lochy w okresie krycia i ciąży)	E8-E10 otwarty d = 0,63 m h = 6 m v = 8,14 m/s	NH ₃	0,019204	0,168227	8 760
		H ₂ S	0,001421	0,012446	
		CH ₄	0,118828	1,040933	

Biorąc pod uwagę, że ww. opracowanie stanowi dokument zalecany do stosowania w całej Unii Europejskiej w przypadku dużych ferm przemysłowych stwierdzono, że przyjęto bardziej niekorzystne założenia oparte na większej liczbie badań emisji w różnych krajach w tego typu obiektach w porównaniu z danymi przedstawianymi w literaturze krajowej.

Biorąc pod uwagę ilość azotu powstającego w gnojowicy przedstawioną w Raporcie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 17, poz. 142) oraz 15 % ubytek amoniaku z chowu trzody chlewnej określony w artykule pt. „Metoda inwentaryzacji emisji amoniaku ze źródeł rolniczych w Polsce i jej praktyczne zastosowanie” S. Pietrzak, Woda – Środowisko - Obszary wiejskie 2006 r., t. 6, z. 1 (16), s. 319-334 sporządzono porównanie wskaźników emisji amoniaku dla poszczególnych rodzajów zwierząt.

Ponadto porównano obliczone wskaźniki z określonymi najdokładniej w podziale na poszczególne rodzaje zwierząt w Wielkiej Brytanii w „Dokumencie pomocniczym w sprawie ustalania wielkości emisji pochodzących z hodowli trzody chlewnej i drobiu” sporządzone na potrzeby EPER.

Tabela 2 Porównanie wskaźników emisji amoniaku z chowu trzody chlewnej

Rodzaj zwierząt	Ilość NH ₃ z chowu zwierząt [kg NH ₃ /szt./rok]		
	na podstawie ubytku określonego w artykule S. Pietrzaka	z Aneksu nr 1	„Dokument pomocniczy w sprawie ustalania wielkości emisji pochodzących z hodowli trzody chlewnej i drobiu”
loszki remontowe	1,89	3,41	2,2
lochy	2,90	8,5	2,2
warchlaki od 2 do 4 miesięcy życia	0,41	0,7	1,4
prosięta do 2 miesięcy życia	0,11	0,7	0,6

Analizując powyższą tabelę należy stwierdzić, że wskaźniki emisji zastosowane w Aneksie nr 1 są w przeważającej mierze większe niż pozostałe.

Różni autorzy podają bardzo zróżnicowane wskaźniki emisji amoniaku z chowu trzody chlewnej. Należy mieć na uwadze, że zwierzęta na poszczególnych etapach cyklu rozwojowego i w zależności od systemu utrzymania wytwarzają inną ilość nawozów naturalnych. Artykuły polskie podają wyniki badań dla pojedynczych chlewni lub opierają się na literaturze zagranicznej. Stefan Pietrzak podobnie podaje wskaźniki emisji oszacowane dla zwierząt obejmujące całkowitą ilość amoniaku, która może być wyemitowana od momentu powstania nawozu naturalnego do jego aplikacji na polach. Udziały procentowego ubytku podczas poszczególnych etapów postępowania z nawozami naturalnymi pochodzą od autorów zagranicznych.

Analizując wskaźniki emisji podawane w dostępnej literaturze krajowej i zagranicznej wybrano do porównania dane pochodzące z Wielkiej Brytanii. W opracowaniu pt. „Dokument pomocniczy w sprawie ustalania wielkości emisji pochodzących z hodowli trzody chlewnej i drobiu”, na który powołano się w Aneksie nr 1, zgromadzono wyniki z największej liczby gospodarstw w stosunku do innych krajów europejskich i podano współczynniki zależne od systemu utrzymania.

Według ww. opracowania Wielka Brytania dysponuje największą liczbą gospodarstw rolnych, w których dokonano pomiarów emisji zanieczyszczeń z chowu i hodowli zwierząt gospodarskich (1192). W innych krajach analizie poddano zaledwie: 0 (Belgia, Grecja, Luksemburg, Holandia, Norwegia), 1 (Austria, Węgry), 3 (Finlandia, Francja), 12 (Włochy), 30 (Szwecja), 39 (Portugalia), 54 (Irlandia), 74 (Dania), 593 (Hiszpania), 775 (Niemcy) gospodarstw rolnych. W związku z powyższym zasadne było przyjęcie wskaźników emisji z państwa o najwyższej liczbie wyników i o warunkach klimatycznych zbliżonych do polskich.

Opracowanie posiada odniesienie w przypadku Austrii do wskaźników emisji EMEP/CORINAIR, gdzie podano wskaźniki tylko dla tuczenia świń i loch.

Belgia posiada własne wskaźniki krajowe, które nie zostały umieszczone w „Dokumencie pomocniczym w sprawie ustalania wielkości emisji pochodzących z hodowli trzody chlewnej i drobiu”.

Duńskie wskaźniki emisji nie posiadają rozgraniczenia na poszczególne rodzaje zwierząt (ten sam przelicznik niezależnie od fazy rozwoju zwierząt) ani też system utrzymania.

Francuskie i finlandzkie wskaźniki nie uwzględniają systemu utrzymania i wszystkich rodzajów trzody chlewnej oraz oparte zostały na bardzo małej liczbie gospodarstw.

Wskaźniki niemieckie odnoszą się do wagi zwierząt, ale nie uwzględniają systemu utrzymania zwierząt (nie ma podziału na system rusztowy, na słomie oraz sposobu wentylacji).

Podobnie irlandzkie i portugalskie wskaźniki emisji nie określają systemu utrzymania zwierząt.

Wskaźniki z Wielkiej Brytanii są najbardziej szczegółowe i uwzględniają system utrzymania oraz rodzaje poszczególnych zwierząt gospodarskich, dlatego też porównanie przyjętych wskaźników w Aneksie nr 1 z nimi wydaje się najbardziej zasadne.

Wskaźniki emisji przyjęte do obliczenia emisji dobrano, mając na uwadze system chowu, rodzaje zwierząt gospodarskich, ilość wyników, warunki klimatyczne.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że analiza emisji amoniaku określona w Aneksie nr 1 jest właściwa.

Ponadto do obliczeń emisji dokonano bardziej precyzyjnego rozdzielenia pyłu ogółem na frakcje PM10 i PM2,5, które będą emitowane ze spalania drewna w kotle grzewczym. Według opracowania pt. „Emisja cząstek pyłu podczas spalania różnych gatunków biomasy w kotle małej mocy” sporządzonego przez K. Lech-Brzyk, J. Niewczas, Politechnika Wrocławska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, Zakład Ekologii pył ogółem zawiera ok. 60 % PM10 i ok. 17 % PM2,5.

2. Należy zweryfikować i przedstawić sposób wyznaczenia aerodynamicznego współczynnika szorstkości terenu z_0 przyjętego do obliczeń emisji gazów poprzez wykonanie stosownych obliczeń zgodnie z pkt. 2.3. referencyjnej metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu zawartej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 201 Or. Nr 16, poz. 87), mając na uwadze zapisy z raportu dotyczące otoczenia planowanej chlewni - str. 64 i 73 raportu - przyjęto współczynnik szorstkości na poziomie 0,5 jak dla zwartej zabudowy wiejskiej.

Mając na uwadze przeznaczenie terenu według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jabłoń i zwiększający się udział zabudowy mieszkaniowej przyjęto współczynnik szorstkości jak dla zwartej zabudowy.

Przy obecnym zagospodarowaniu terenów sąsiednich współczynnik szorstkości terenu należy przyjąć po dokładniejszych wyliczeniach, tj.:

$$z_0 = 0,5 \text{ (zabudowa zwarta)} \times 10 \% + 0,035 \text{ (pola uprawne)} \times 90 \% = 0,0815.$$

3. Należy przedstawić szczegółowe • rozwiązania ograniczające emisję substancji odorotwórczych związanych z opróżnianiem kanałów gnojowicowych i transportem gnojowicy.

Do rozwiązań ograniczających emisję substancji odorotwórczych związanych z opróżnianiem kanałów gnojowicowych i transportem gnojowicy, jakie będą stosowane w przedmiotowej chlewni należą:

- przechowywanie gnojowicy w zbiorniku pod korytarzem budynku inwentarskiego, co wyeliminuje konieczność odpowietrzania zbiornika odrębnymi rurami,
- przykrywanie wylotów do odbioru gnojowicy, w związku z czym nie będą powodowały emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- stosowanie przenośnych mieszadeł do gnojowicy w celu rozbicia kożucha na powierzchni tuż przed wypompowaniem nawozu,
- stosowanie szczelnych pomp do odbioru gnojowicy o optymalnej wydajności w celu zapewnienia jak najsprawniejszego i możliwie jak najkrótszego czasu wypompowywania,

- wywożenie gnojowicy przystosowaną do tego celu cysterną posiadającą szczelną beczkę uniemożliwiającą rozlewanie,
- transport gnojowicy w porze dnia w porach, gdy najbardziej prawdopodobne jest, że ludzi nie ma w domach,
- odbiór gnojowicy i jej transport podczas możliwie bezwietrznej pogody oraz zwracanie uwagi na kierunek wiatru w stosunku do zabudowy mieszkaniowej,
- regularne przeprowadzanie odkażeń i dezynfekcji chlewni,
- zapewnienie szczelnych posadzek w budynku chlewni,
- utworzenie pasa zieleni izolacyjnej w celu ograniczenia emisji odorantów na tereny najbliższej zabudowy mieszkaniowej.

4. Należy przeanalizować możliwość nakładania się oddziaływań (oddziaływania skumulowane) w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem uciążliwości odorowych. W zakresie raportu wskazano m. in. na konieczność uwzględnienia działań zastosowanych dla ograniczenia emisji odorowych z obu chlewni inwestora, w tym również podczas czyszczenia chlewni rusztowej, zaś w uzasadnieniu dodatkowo wskazano na konieczność uwzględnienia zsumowanych emisji wynikających z chlewni istniejących w najbliższym sąsiedztwie w promieniu 500 m od projektowanej chlewni.

Najbliższa chlewnia względem planowanego przedsięwzięcia znajduje się na sąsiedniej działce od strony zachodniej i należy do rodziny Wnioskodawcy.

Obecna chlewnia jest w obsadzie 400 sztuk, wszystkie sztuki są wstawiane jednorazowo w wadze ok. 30 kg, a sprzedawane w 120-130 kg.

Wentylacja budynku inwentarskiego odbywa się poprzez 7 sztuk wentylatorów: 4 szt. o średnicy wylotu 0,4 m i przepływie 4 250 m³/s, 3 szt. o średnicy wylotu 0,53 m i przepływie 10 830 m³/s.

Do obliczeń wykorzystano wskaźniki emisji z utrzymania warchlaków/tuczników podane w rozdziale 4.6.4. Techniki zintegrowanego utrzymania warchlaków/tuczników, „Dokument Referencyjny o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń” wydane przez Ministerstwo Środowiska z 2005 r. Średnia wartość z przedziału

2,39-3,0 wynosi 2,695 kg NH₃/szt./rok. W rozdziale 3.3.2.2. Emisje z budynków dla świń dolna granica ww. wskaźnika wynosi 1,35 kg NH₃/szt./rok.

Wielkość emisji z istniejącej chlewni położonej w sąsiedztwie planowanej przedstawiono poniżej.

Tabela 3 Emisja z utrzymania trzody chlewnej w istniejącej chlewni

Wariant	Emitor	Substancja	Emisja godz. [kg/h]	Emisja roczna [Mg/rok]	Czas [h/rok]
W1 (warchlaki /tuczniaki)	E17-E19 otwarty d = 0,53 m h = 8 m v = 13,64 m/s	NH ₃	0,026929	0,235901	8 760
		CH ₄	0,036472	0,319495	
		H ₂ S	0,002521	0,022083	
W1 (warchlaki /tuczniaki)	E20-E23 otwarty d = 0,4 m h = 8 m v = 9,39 m/s	NH ₃	0,010568	0,092574	8 760
		CH ₄	0,014313	0,125379	
		H ₂ S	0,000989	0,008666	

Do obliczenia emisji z magazynowania gnojowicy wykorzystano wskaźnik podany w rozdziale 3.3.2.2. Emisje z budynków dla świń, który wynosi 10 % z 2,1 kg./szt./rok, tj. 0,21 kg/szt./rok.

Tabela 4 Emisja ze zbiorników na gnojowice

Emitor	Substancja	Emisja godz. [kg/h]	Emisja roczna [Mg/rok]	Czas [h/rok]
E24, E25 zadaszony d = 0,05 m h = 1 m	NH ₃	0,004795	0,042000	8 760
	H ₂ S	0,000576	0,005046	

Ponadto obliczono emisję z przeładunku paszy do silosów dla istniejącej chlewni. Roczne zużycie paszy wynosi ok. 328,5 Mg. Wielkość emisji określono analogicznie jak dla planowanej chlewni.

Tabela 5 Emisja z przeładunku paszy do silosów

Emitor	Substancja	Emisja godz. [kg/h]	Emisja roczna [Mg/rok]	Czas [h/rok]
E26, E27 zadaszony d = 0,16 m h = 1,2 m	pył ogółem	0,700000	0,016100	23
	pył PM10	0,070000	0,001610	
	pył PM2,5	0,070000	0,001610	

Oddziaływania skumulowane emisji do powietrza atmosferycznego

W obliczeniach imisji przeprowadzonych w programie komputerowym EK100W wersja 5.1 uwzględniono planowaną i położoną w sąsiedztwie chlewni.

Kryterium oceny dla analizowanego terenu stanowią wartości dopuszczalne określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U., poz. 1031).

Tabela 6 Dopuszczalne wartości poziomów substancji w powietrzu

Nazwa substancji (numer CAS)	Okres uśrednienia wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Dwutlenek azotu (10102-44-0)	jedna godzina	200 ^{c)}
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}
Dwutlenek siarki (7446-09-5)	jedna godzina	350 ^{c)}
	24 godziny	125 ^{c)}
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	20 ^{e)}
Pył zawieszony PM _{2,5} ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}
		20 ^{c), k)}
Pył zawieszony PM ₁₀ ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}
Tlenek węgla (630-08-0)	osiem godzin ⁱ⁾	10 000 ^{c) j)}

c) – poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi,

e) – poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin,

g) – stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM_{2,5}) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne,

h) – stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM₁₀) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne,

i) – maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby,

j) – poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I),

k) – poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Dodatkowo w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87) określone zostały wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu.

Tabela 7 Wartości odniesienia dla emitowanych substancji

Nazwa substancji	Oznaczenie numeryczne substancji (numer CAS)	Wartości odniesienia [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] uśrednione dla okresu	
		1 godziny	roku kalendarzowego
amoniak	7664-41-7	400	50
dwutlenek azotu	10102-44-0	200	40
dwutlenek siarki	7446-09-5	350	20
pył zawieszony PM10	-	280	40
siarkowodór	7783-06-4	20	5
tlenek węgla	630-08-0	30 000	-

Wartość odniesienia opadu pyłu ogółem, określona w ww. rozporządzeniu wynosi $200 \text{ g}/(\text{m}^2 \times \text{rok})$.

Źródłem powstawania zanieczyszczeń gazowych są przede wszystkim odchody zwierzęce powstające w budynku inwentarskim, w którym w największej ilości wydzielany jest amoniak, a następnie metan i siarkowodór.

Powstawanie amoniaku uzależnione jest od obecności substancji azotowych, tj.: białka, mocznika, amidów, amin, krótszych lub dłuższych łańcuchów peptydowych, a głównie kwasu moczowego oraz aktywności niespecyficznego drobnoustrojów powodujących ich rozkład. Występujący w powietrzu gazowy amoniak i rozpuszczony w parze wodnej w postaci amonowej emitowany będzie przez układ wentylacyjny budynku inwentarskiego do atmosfery.

Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na jakość powietrza określono na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Współczynnik aerodynamicznej szorstkości terenu - z_0 ustalono na podstawie mapy topograficznej według tablicy 2.3 znajdującej się w ww. rozporządzeniu $z_0 = 0,0815$.

Do obliczeń przyjęto różę wiatrów dla najbliższego miasta Włodawa. Układ współrzędnych o osi „X” skierowany jest w kierunku wschodnim, a osi „Y” w kierunku północnym.

Zgodnie z metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu stanowiącą Załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia przyjęto dane meteorologiczne.

Obliczenia wykonano za pomocą programu komputerowego EK 100 W wersja 5.1 opracowanego przez firmę Atmoterm. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87), tło substancji, dla których określone są dopuszczalne poziomy w powietrzu, stanowi aktualny stan jakości powietrza określony przez właściwy inspektorat ochrony środowiska jako stężenie uśrednione dla roku.

Dla pozostałych substancji tło uwzględnia się w wysokości 10 % wartości odniesienia uśrednionej dla roku.

Pełny zakres obliczeniowy wykonano dla emitowanych do powietrza substancji według obowiązującego rozporządzenia.

Obliczenia wykonano w sieci punktów receptorowych rozmieszczonych na poziomie terenu poza obszarem planowanego przedsięwzięcia w odstępach co 20 m.

Wykonano obliczenia maksymalnych stężeń substancji w powietrzu, uśrednionych dla jednej godziny, z uwzględnieniem statystyki warunków meteorologicznych w każdym punkcie na powierzchni terenu i sprawdzono warunek:

$$S_{mm} \leq D1$$

gdzie: S_{mm} – najwyższe ze stężeń maksymalnych substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$],

$D1$ – wartość odniesienia substancji w powietrzu lub dopuszczalny poziom substancji w powietrzu, uśrednione dla jednej godziny [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Obliczono w sieci obliczeniowej rozkład stężeń substancji w powietrzu, uśrednionych do roku i sprawdzono, czy w każdym punkcie na powierzchni terenu został spełniony warunek:

$$S_a \leq D_a - R$$

gdzie: S_a – stężenie substancji w powietrzu uśrednione dla roku [$\mu\text{g}/\text{m}^3$],

D_a – wartość odniesienia substancji w powietrzu lub dopuszczalny poziom substancji w powietrzu, uśrednione dla roku [$\mu\text{g}/\text{m}^3$],

R - tło zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto sprawdzono kryterium na opad pyłu i stwierdzono, że nie jest spełnione. W związku z powyższym przeprowadzono obliczenia opadu pyłu i stwierdzono, że wartości dopuszczalne poza terenem Wnioskodawcy są dotrzymane.

W odległości mniejszej niż 10 h nie znajdują się wyższe niż parterowe budynki mieszkalne lub biurowe, a także budynki żłobków, szpitali lub sanatoriów. W związku z powyższym w obliczeniach emisji zanieczyszczeń do powietrza nie uwzględniono pobliskiej zabudowy.

W związku z powyższym wyczerpany został zakres obliczeń, zmierzających do ustalenia wpływu źródeł emisji na stan czystości powietrza, wynikający z obowiązujących aktów prawnych.

Załącznik nr 2.1 przedstawia wyniki obliczeń komputerowych poza granicą terenu planowanego przedsięwzięcia.

Wykonano mapy sytuacyjne z lokalizacją emitorów, które zawierają rozkład stężeń godzinowych i rocznych dla amoniaku oraz siarkowodoru - załączniki nr 2.2-2.5.

Na podstawie powyższej analizy i przeprowadzonych obliczeń emisji stwierdza się, że oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia będzie ograniczone do granicy terenu działek przeznaczonych pod przedsięwzięcie. Analiza oddziaływania na powietrze przedmiotowej instalacji wykazała zgodność z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Odory

Odczucie zapachowe jest subiektywnym wrażeniem zależnym od wrażliwości danej osoby. W Polsce nie ma uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie dopuszczalnych stężeń odorów w powietrzu atmosferycznym.

Na podstawie otrzymanych obliczeń komputerowych oraz artykułu opracowanego przez Z. Maklesa i W. Domańskiego pt. „Odory w środowisku pracy rolnika-hodowcy. Źródła, zagrożenia, usuwanie” opublikowanego w Bezpieczeństwie Pracy 2/2008 przeprowadzono analizę potencjalnej uciążliwości odorowej chlewni na tereny sąsiednie.

Tabela 8 Porównanie maksymalnych stężeń uśrednionych dla 1 godziny poza terenem przedsięwzięcia z progami wyczuwalności

Substancja odorowa	Max. stężenie godz. [mg/m ³] poza terenem	Wyczuwalność węchowa [mg/m ³]	Wykrywalność analityczna [mg/m ³]	Zapach
amoniak	0,0357	0,4	4,0	drażniący, amoniakalny
siarkowodór	0,00597	0,0113	0,04	zapach zgniłych jaj

Na podstawie obliczeń analizy stwierdzono, że poza terenem obu chlewni nie powinny występować odory o wartościach przekraczających próg wyczuwalności.

W celu redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz odorów na terenie obu chlewni (należącej do Wnioskodawcy i drugiej istniejącej należącej do jego rodziny) będą stosowane następujące rozwiązania:

- dobór pasz odpowiednio zbilansowanych i dostosowanych do potrzeb energetycznych zwierząt oraz ich zapotrzebowania na białko,
- prowadzenie systematycznej kontroli ubytku wody, której nadmierne zużycie może świadczyć o błędach dawki żywieniowej lub o usterkach instalacji,
- utrzymywanie budynku inwentarskiego w czystości oraz zapewnianie odpowiedniej temperatury i wilgotności wewnątrz,
- odbiór gnojowicy i wykorzystanie jej do nawożenia pól,
- zastosowanie systemu wentylacji mechanicznej wywiewnej,
- czyszczenie, mycie i dezynfekowanie kojców porodowych co 4 tygodnie, tj. po odstawieniu każdej tury zwierząt,
- czyszczenie, mycie i dezynfekowanie kojców do odchowu prosiąt co 8 tygodni, tj. po sprzedaży warchlaków,
- brak potrzeby mycia wodą rusztów w innych sektorach,
- zastosowanie nasadzeń roślinności średniej i wysokiej w formie zwartego pasa od strony najbliższej zabudowy mieszkaniowej.

Skuteczność wyżej wymienionych rozwiązań w ograniczeniu emisji substancji złoonych jest uzależniona od systematyczności wykonywanych zadań i czasu.

Najbliższe sąsiedztwo przedmiotowego terenu przedsięwzięcia stanowią zabudowania rodziny Wnioskodawcy. Lokalnie występuje rozproszona zabudowa zagrodowa w otoczeniu pól uprawnych.

Planowane przedsięwzięcie, jak i sąsiednia chlewnia nie będą powodowały znaczącej uciążliwości odorowej poza ich terenem.

Wszystkie przewidywane imisje występujące w obrębie obu chlewni nie spowodują przekroczenia wartości dopuszczalnych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin oraz wartości odniesienia poza obszarem planowanego przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu wynikającego z funkcjonowania analizowanego przedsięwzięcia na stan jakości powietrza atmosferycznego i lokalny klimat.

5. Proszę o przedstawienie wyników izolinii stężeń dla amoniaku i siarkowodoru oraz pełnych wydruków obliczeń z programu obliczeniowego wraz z przedstawieniem obliczeń opadu pyłu (brak pełnych wyników analizy również w wersji elektronicznej).

Wyniki obliczeń imisji wraz z opadem pyłu oraz izolinie stężeń dla amoniaku i siarkowodoru przedstawiono jako załączniki nr 2.1-2.5.

6. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 472) budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej. Należy wyjaśnić w jaki sposób zostaną spełnione wymogi wyżej cytowanego rozporządzenia.

W raporcie w zasadzie nie rozważono racjonalnego wariantu alternatywnego dla przedmiotowej chlewni (nie przedstawiono informacji w jaki sposób realizacja silosów o większej pojemności niż zakładane miałyby oddziaływać na środowisko).

Wnioskodawca przewiduje utworzenie zwartego pasa roślinności wzdłuż dłuższych granic przedmiotowej działki przy planowanym budynku inwentarskim w celu zminimalizowania rozprzestrzeniania się pyłów i odorów na tereny sąsiednie.

Wariantem alternatywnym przedsięwzięcia jest zastosowanie większych (o większej pojemności) silosów do magazynowania paszy. Takie rozwiązanie wymagałoby częstszych kontroli sprawności systemu zadawania i stanu paszy w celu zapobiegania:

- rozwojowi mikroorganizmów w paszy i zagniwaniu,
- „zawieszania się pasz” w silosie, co jest spowodowane zatrzymaniem się paszy w leju zsypowym mieszanek natłuszczonych i higroskopijnych.

Podawanie pasz o gorszej przydatności do spożycia mogłoby powodować częstsze choroby i upadki zwierząt, co wiązałoby się z potrzebą częstszych wizyt weterynarza i firmy odbierającej sztuki padłe.

Z kolei wstrzymanie zadawania paszy lub podawanie jej w mniejszych ilościach niż optymalna dla danej fazy rozwoju zwierząt wymagałoby wydłużenia cyklu produkcyjnego, co miałoby wpływ na częstotliwość czyszczenia kojców.

Oba zagrożenia wiązałyby się ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza i tym samym odorów.

c) Gospodarka wodno - ściekowa:

- 1. W dokumentacji teren planowanej inwestycji oraz pola przeznaczone do nawożenia gnojowicą, zgodnie z rozporządzeniem nr 3/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 25 marca 2016r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa lubelskiego (Lubel.2016.1375), znajdują się w obszarze OSN Tyśmienica gm. Jabłoń. Należy przedstawić działania minimalizujące oddziaływania w tym zakresie.**

Planowane przedsięwzięcie oraz część działek przeznaczonych do rozdysponowania gnojowicy zlokalizowanych jest na terenie OSN Tyśmienica gm. Jabłoń. Dla ww. obszaru RZGW w Warszawie nie ustanowił programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Wnioskodawca planuje nawozić grunty zgodnie z zapisami ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r., poz. 625

z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 393 z późn. zm.). Ponadto Wnioskodawca planuje prowadzić następujące działania minimalizujące oddziaływania mogące wystąpić przy gospodarowaniu gnojowicą na obszarze OSN Tyśmienica:

- przechowywanie gnojowicy w szczelnych kanałach i zbiorniku, zabezpieczonych przed niekontrolowanym przedostaniem się do gruntów,
- magazynowanie gnojowicy w kanałach i zbiorniku zapewniających możliwość jej 6-miesięcznego przechowywania,
- pompowanie gnojowicy ze zbiorników bezpośrednio do beczki wozu asenizacyjnego,
- stosowanie nawożenia w okresach i w warunkach, gdy nie ma zagrożenia, że zawarte w nich składniki mineralne, szczególnie związki azotu, będą wymywane do wód gruntowych lub zmywane do wód powierzchniowych:
  - na gruntach ornych w okresie od dnia 1 marca do dnia 15 listopada,
  - na łąkach trwałych od dnia 1 marca do dnia 15 sierpnia,
- minimalizacja emisji z gnojowicy do wód poprzez bilansowanie ilości nawozu uwzględniając wymagania roślin w tym zakresie,
- uwzględnianie przy ustalaniu dawek nawozu potrzeb pokarmowych roślin, żyzności gleby oraz warunków klimatycznych,
- nie stosowanie nawozu organicznego na gruntach zalanych wodą, pokrytych śniegiem, podczas opadów deszczu oraz na gruntach zamrzniętych do głębokości 30 cm i położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10 %,
- stosowanie nawozów na gruntach, gdzie poziom wód podziemnych znajduje się poniżej 1,2 m ppt.,
- równomierne rozmieszczanie nawozu na całej powierzchni przy zastosowaniu dobrze wyregulowanych rozlewaczy,
- zastosowanie sprzętu aplikującego gnojowicę bezpośrednio do gleby, co zapobiegnie jej niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu i unoszeniu przez wiatr,

- przykrywanie lub mieszanie z glebą nawozów naturalnych nie później niż następnego dnia po rozproszaniu na polu,
- stosowanie gnojowicy w odległości co najmniej 10 m od:
  - jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha,
  - cieków wodnych,
  - rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu,
  - kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

2. W przedmiocie nawożenia pól nawozem naturalnym należy odnieść się do oddziaływań skumulowanych z istniejącymi i planowanymi w pobliżu inwestycji obiektami inwentarskimi.

Grunty, na których będzie prowadzone nawożenie gnojowicą powstającą na terenie planowanego przedsięwzięcia przedstawiono jako załącznik do „Raportu...”.

Powierzchnia zdeklarowanych przez Wnioskodawcę gruntów, na których możliwe jest wykorzystanie nawozów naturalnych wynosi ok. 64 ha co pozwoli na pełne rozdysponowanie gnojowicy w szacowanej ilości ok. 2 022,5 m³ pochodzących z planowanej chlewni.

Zgodnie z informacjami od Wnioskodawcy przedmiotowe grunty wykorzystywane będą wyłącznie na potrzeby analizowanego przedsięwzięcia oraz zgodnie z wymienionymi w pkt. 1 przepisami, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych z innymi obiektami inwentarskimi istniejącymi bądź planowanymi.

d) Gospodarka odpadami:

- 1. W raporcie należy odnieść się do zapisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), w powiązaniu z art. 2 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 ze zm.).**

Zgodnie z art. 2 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.) przepisów ustawy o odpadach nie stosuje się do zwłok zwierząt, które poniosły śmierć w inny sposób niż przez ubój, w tym zwierząt uśmierconych w celu wyeliminowania chorób epizootycznych, i które są unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

W związku z powyższym sztuki padłe stanowią uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego kategorii II, wskazane w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. U. UE L 300 z 14.11. 2009 r. z późn. zm.).

Na postawie ww. rozporządzenia podmioty gromadzą, określają i przewożą produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego bez nieuzasadnionej zwłoki, w warunkach, które zapobiegają powstaniu zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt. Sztuki padłe mogą być na bieżąco przekazywane jednostkom uprawnionym do odbioru i transportu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii II i III.

Sztuki padłe będą umieszczane w specjalistycznym kontenerze zlokalizowanym na zewnątrz chlewni. Wnioskodawca będzie prowadził ewidencję sztuk padłych przekazywanych do zakładu przetwarzania.

Przekazywanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego powinno odbywać się przy pomocy dokumentu handlowego.

Towarzyszące produktom ubocznym pochodzenia zwierzęcego podczas przewozu dokumenty handlowe i świadectwa zdrowia zawierają co najmniej informacje o pochodzeniu, miejscu przeznaczenia i ilości produktów.

2. Proszę przedstawić szczegółowe informacje dotyczące sposobu magazynowania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego powstających na terenie przedsięwzięcia, w tym odnoszące się do: warunków termicznych miejsca przechowywania, zabezpieczenia miejsca przed dostępem osób postronnych i zwierząt, jego dezynfekcji, itp.

Sztuki padłe będą umieszczane w specjalistycznym kontenerze zlokalizowanym na utwardzonym terenie, ustawionym od strony wjazdu na teren gospodarstwa w celu ułatwienia ich odbioru. Kontener planowany jest jako metalowy, szczelny pojemnik, zamykany w sposób uniemożliwiający dostęp osób postronnych i zwierząt. Kontener będzie miał wymiary ok. 1 m wysokości, 1 m szerokości, 1,5 m długości, co zapewni możliwość przechowania sztuk padłych z każdej grupy utrzymywanych zwierząt.

Wnioskodawca nie przewiduje zastosowania chłodni do przechowywania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego. Sztuki padłe będą przekazywane do zakładu przetwarzania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego na bieżąco jako usługa na telefon, w czasie do 24 h od momentu padnięcia zwierzęcia.

Czyszczenie kontenera sztuk padłych prowadzone będzie na sucho, a do dezynfekcji używane będą środki, które ulegają utlenieniu w ciągu kilku godzin i stają się nieaktywne, np. Virkon.

3. Załączniki

1. Pismo z Urzędu Gminy Jabłoń,
2. Emisje do powietrza:
  - 2.1. Wyniki obliczeń komputerowych emisji – komplet w wersji elektronicznej,
  - 2.2. Rozkład izolinii stężeń godzinowych amoniaku,
  - 2.3. Rozkład izolinii stężeń rocznych amoniaku,
  - 2.4. Rozkład izolinii stężeń godzinowych siarkowodoru,
  - 2.5. Rozkład izolinii stężeń rocznych siarkowodoru.